

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ผู้ทำวิทยานิพนธ์ นายสุรพล ศุภรตรีทิเพศ

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ปี พ.ศ. 2547

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมทรง อัสวกุล

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุทัย เดชตานนท์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามขนาดและประเภทสถานศึกษาและศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ การจัดสร้างอาคารสถานที่ การใช้อาคารสถานที่ การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 289 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ด้านการใช้อาคารสถานที่และด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่
2. ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 4 ด้าน ระดับปานกลาง 1 ด้าน และด้านที่มีปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามขนาดสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน แต่ผลการเปรียบเทียบเมื่อจำแนกตามประเภทสถานศึกษาในภาพรวม มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่ ด้านการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาเป้าหมายมีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาทั่วไป

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามขนาดสถานศึกษาในภาพรวม มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดสร้างอาคารสถานที่ สถานศึกษาขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง ด้านการใช้อาคารสถานที่ สถานศึกษาขนาดใหญ่มีปัญหามากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประเภทสถานศึกษา พบว่า มีปัญหาไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

5. แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมดีเด่น มีดังนี้

5.1 การจัดทำงบประมาณมาสนับสนุนงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการตามกระบวนการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ

5.2 การรื้อถอนอาคารเก่าที่ชำรุด ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.3 การใช้อาคารสถานที่ ดำเนินการโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมรับผิดชอบอาคารสถานที่ ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้คณะครู นักเรียน ชุมชนมาใช้ห้องและอาคารสถานที่

5.4 การควบคุมดูแลและป้องกันอัคคีภัย ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัย ควบคุมดูแลและป้องกันอัคคีภัย

5.5 การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินการจัดทำแผนการใช้อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ดำเนินการตามแผนและประเมินผล แล้วนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการบริหารต่อไป